SUOSITUKSET

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 4 päivänä huhtikuuta 2014,

kadmiumin esiintymisen vähentämisestä elintarvikkeissa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2014/193/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tiettyjen elintarvikkeissa olevien vierasaineiden enimmäismäärien vahvistamisesta 19 päivänä joulukuuta 2006 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1881/2006 ([1]) vahvistetaan kadmiumin enimmäismäärät erinäisissä elintarvikkeissa.

(2) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, jäljempänä 'EFSA', alainen elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä tiedelautakunta, jäljempänä 'Contam-lautakunta', antoi 30 päivänä tammikuuta 2009 ([2]) lausunnon elintarvikkeissa esiintyvästä kadmiumista. Kyseisessä lausunnossa EFSA vahvisti uudeksi siedettäväksi viikkosaanniksi (TWI) 2,5 µg/painokilo. Lausumassaan, joka koski siedettävän viikkosaannin uudelleenarvioinnista laadittua Contam-lautakunnan vuonna 2009 laatimaa asiakirjaa Re-assessment of the tolerable weekly intake for cadmium established by the Contam Panel in 2009 ([3]), EFSA otti huomioon FAO:n ja WHO:n yhteisen elintarvikelisäaineita käsittelevän asiantuntijakomitean (JECFA) äskettäin tekemän riskinarvion ([4]) ja vahvisti edelleen kyseiseksi siedettäväksi viikkosaanniksi 2,5 µg/painokilo.

(3) Antamassaan tieteellisessä lausunnossa Contam-lautakunta totesi, että keskimääräinen elintarvikeperäinen kadmiumaltistus on Euroopan maissa lähellä siedettävää viikkosaantia 2,5 µg/kg painokiloa kohti tai vähän sen yli. Tietyissä väestöryhmissä saanti saattaa olla noin kaksi kertaa siedettävän viikkosaannin suuruinen. Contam-lautakunta totesi lisäksi, että vaikka onkin epätodennäköistä, että tällaiselle saantitasolle altistuvalle henkilölle aiheutuu munuaisten toimintaan liittyviä haittavaikutuksia, kadmiumaltistusta olisi koko väestön tasolla vähennettävä.

(4) Contam-lautakunnan antaman tieteellisen lausunnon mukaan ne elintarvikeryhmät, joiden osuus elintarvikeperäisestä kadmiumaltistuksesta on suurin, olivat etupäässä kyseisten elintarvikkeiden suuren kulutuksen vuoksi viljat ja viljatuotteet, vihannekset, pähkinät ja palkokasvit, tärkkelyspitoiset juurikkaat ja perunat sekä liha ja lihavalmisteet. Havaitut kadmiumpitoisuudet olivat suurimmat seuraavissa elintarvikeryhmissä: merilevä, kalat ja äyriäiset, suklaa ja erikoisruokavaliovalmisteet sekä sienet, öljysiemenet ja syötävät eläinten sivutuotteet.

(5) Kadmiumille on vuonna 2001 vahvistettu enimmäismäärät lukuisten elintarvikkeiden osalta: niihin kuuluvat viljat, vihannekset, liha, kalat, äyriäiset, eläinperäiset sivutuotteet ja elintarvikelisät. Viimeisimmät EFSAn päätelmät huomioon ottaen lastenruoille sekä kaakao- ja suklaatuotteille on harkittu uusia enimmäismääriä ja on odotettavissa, että ne hyväksytään lähiaikoina.

(6) Contam-lautakunnan kadmiumista antamien tieteellisten lausuntojen johdosta komissio tutki myös mahdollisuuksia rajoittaa joitakin kadmiumia koskevia voimassa olevia enimmäismääriä eniten altistusta aiheuttavissa elintarvikkeissa (esim. viljat, vihannekset, perunat).

(7) Komissio katsoo, että enimmäismääriä on vaikea vähentää välittömästi. Kadmiumia ei esiinny elintarvikkeissa tasaisesti, vaan esiintyminen vaihtelee huomattavasti muun muassa sen mukaan, missä viljelyalue sijaitsee (kadmiumin esiintyminen maaperässä riippuu sen jakautumisesta maankuorella), miten sitä saa maaperästä (maaperän ja muiden maaperäainesten pH vaikuttaa kadmiumin siirtymiseen maaperästä kasveihin), mistä kasvilajikkeesta on kyse (eri lajikkeet keräävät kadmiumia eri tavoin) sekä ihmisen aiheuttamien tekijöiden mukaan (esimerkiksi jätevesilietteen, lannan tai fosfaattilannoitteiden käyttö maataloudessa) sekä muiden tekijöiden

([1]) EUVL L 364, 20.12.2006, s. 5.
([2]) The EFSA Journal (2009) 980, 1-139.
([3]) The EFSA Journal (2011);9(2):1975.
([4]) WHO Food Additives Series 64, 73rd meeting of the Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives (JECFA), Maailman terveysjärjestö, Geneve 2011.

mukaan. Mitä tulee kadmiumin esiintymiseen fosfaattilannoitteissa, jota koskeva työ on parhaillaan käynnissä, komissio on tietoinen siitä, että on tarpeen toteuttaa vuonna 2008 kadmiumin ja kadmiumoksidin osalta hyväksytyn komission riskien vähentämisen toimintasuunnitelman ([1]) mukaisia toimia.

(8) Joitakin menetelmiä kadmiumin vähentämiseksi elintarvikkeissa on jo olemassa, mutta tarvitaan vielä aikaa, että ne saadaan viljelijöiden ja elintarvikealan toimijoiden täysimääräiseen käyttöön. Joissakin tapauksissa voimassa olevia menetelmiä on mukautettava viljelytuotteisiin ja maantieteellisiin alueisiin, joihin niitä aiotaan soveltaa. Lisäksi menetelmien tiedottamista ja markkinointia viljelijöille on parannettava, jotta kadmiummäärät elintarvikkeissa laskisivat keskipitkällä/pitkällä aikavälillä. Sen vuoksi on aiheellista, että jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jo saatavilla olevista kadmiumin vähentämismenetelmistä tiedotetaan viljelijöille ja että näitä menetelmiä markkinoidaan ja aletaan panna täytäntöön tai niiden täytäntöönpanoa jatketaan, jotta kadmiumin määrä elintarvikkeissa vähenisi. Tarpeen mukaan vähentämismenetelmiä olisi tutkittava edelleen, jotta niistä saataisiin lisää tietoa.

(9) Toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia olisi seurattava säännöllisesti ja niistä olisi raportoitava komissiolle. Olisi kerättävä edelleen kadmiumia koskevia esiintymistietoja ja raportoitava niistä säännöllisesti EFSAlle, jotta komissio voi arvioida tilannetta 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä uudelleen ja päättää muista aiheellisista toimenpiteistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

1) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että viljelijät ja elintarvikealan toimijat panevat vähitellen täytäntöön toimenpiteitä kadmiumin vähentämiseksi elintarvikkeissa, erityisesti viljassa, vihanneksissa ja perunassa. Tämä tarkoittaa myös tehokasta tiedottamista tiedossa olevista vähentämismenetelmistä ja niiden markkinointia viljelijöille sekä elintarvikealan toimijoille.

2) Jos tarvitaan lisätietoja sopivien vähentämistoimenpiteiden löytämiseksi, esimerkiksi tietyn viljelykasvin tai tietyn maantieteellisen alueen osalta, jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiasta tehdään tarvittavaa tutkimusta, jotta tietoja saadaan.

3) Jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti seurattava toteutettujen vähentämistoimenpiteiden edistymistä keräämällä tietoa kadmiumin esiintymismääristä elintarvikkeissa. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että

   1. analyysitulokset toimitetaan säännöllisesti EFSAlle, joka kokoaa ne yhteen tietokantaan ja että

   2. tämän suosituksen täytäntöönpanoa koskeva väliraportti annetaan Euroopan komissiolle joulukuussa 2015 ja loppuraportti viimeistään helmikuussa 2018. Näissä raporteissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota kadmiummääriin, jotka ovat lähellä enimmäismäärää tai sen yli.

4) Näytteenotto ja analyysi olisi suoritettava näytteenotto- ja määritysmenetelmistä elintarvikkeiden lyijy-, kadmium-, elohopea-, epäorgaanisen tinan, 3-MCPD:n ja polysyklisten aromaattisten hiilivetyjen pitoisuuksien virallista tarkastusta varten 28 päivänä maaliskuuta 2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 333/2007 ([2]) säännösten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 4 päivänä huhtikuuta 2014.

Komission puolesta

Tonio BORG

Komission jäsen

([1]) Komission tiedonanto seuraavien aineiden riskinarvioinnin tuloksista ja riskien vähentämisen toimintasuunnitelmista: kadmium ja kadmiumoksidi (EUVL C 149,14.6.2008, s. 6).

([2]) EUVL L 88, 29.3.2007, s. 29.